Raadsvoorstel

Raadsvergadering
26 september 2023

Agendapunt
Subregionale samenwerking windcluster A35

Nummer
23int07537

Onderwerp
Deelname overleggen provinciaal windbeleid

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel
Op grond van het voorgenomen provinciale windbeleid zet de provincie in op een klein aantal grotere clusters voor windturbines. Voor de gemeente Borne speelt het aangewezen grote cluster langs de A35 een rol. Het betreft een uitgestrekt cluster en loopt van Enschede tot en met Twenterand. Met een westelijke uitloper tot aan Hellendoorn. Binnen dit cluster kunnen kleinere opstellingen geplaatst worden. Een van de potentiële locaties voor zo'n opstelling ligt rond knooppunt Buren. Op basis van deze nieuwe inzichten vragen wij u een heroverweging van uw eerdere besluit.

Omdat u het concept raadsbesluit (23int00615) verworpen heeft waarin het 2e beslispunt was om deel te nemen aan de subregionale samenwerking tussen de provincie, Hengelo, Hof van Twente en Borne, vragen wij u dit te heroverwegen. Ook al leidt deze samenwerking niet tot directe vestiging van windturbines op Borns grondgebied, de mogelijke plaatsing van windturbines op grondgebied van Hengelo en/of Hof van Twente op basis van het voorgenomen provinciale windbeleid, impliceert wel dat inwoners van Borne belanghebbend zijn in de ontwikkeling van deze potentiële vestigingslocatie. Om de belangen van onze inwoners te vertegenwoordigen adviseren we mee te blijven praten in deze subregionale samenwerking.

1 Inleiding
Gedeputeerde Staten van Overijssel hebben een door Provinciale Staten op 21 juni 2023 aangenomen motie “Grip op wind” nader uitgewerkt in voorgenomen provinciaal windbeleid. De komende weken wil de provincie hierover ambtelijk en bestuurlijk met gemeenten in gesprek om het voorgenomen windbeleid waar nodig verder te kunnen polijsten. Vervolgens zal het ontwerp provinciaal windbeleid ter inzage worden gelegd. En kunnen daarop zienswijzen worden ingediend.

Het voorgenomen provinciale windbeleid kent globaal twee invalshoeken:
1. Waar wil de provincie windturbines toestaan (locatiebeleid)
2. Hoe wil de provincie dat bewoners mee kunnen doen in windinitiatieven (participatiebeleid)

Ad 1.
In algemene zin kiest de provincie voor een locatiestrategie waarbij ingezet wordt op een beperkt aantal clusters van windturbines. Om versnippering in het landschap te voorkomen. De gemeente Borne heeft deze strategie zowel bestuurlijk als politiek in algemene zin altijd onderschreven.

De provincie heeft een viertal gebieden aangewezen waar grote clusters van windturbines mogelijk zijn. Op basis van het Fundament van de Provinciale Omgevingsvisie gaat het daarbij om clusters van 10+ tot 30+ windturbines. Omdat nergens in Overijssel zo'n groot cluster op één concentratieplek te realiseren valt, is in het voorgenomen provinciale windbeleid opgenomen dat er binnen de aangewezen grote clusters meerdere kleinere opstellingen mogelijk zijn die vanwege de landschappelijke typering of vanwege andere landschappelijke elementen - zoals infrastructuur - een ruimtelijke binding met elkaar hebben. Waarbij de kleinere opstellingen opgeteld de omvang van een groot cluster bereiken.

Voor de gemeente Borne speelt het aangewezen grote cluster langs de A35 een rol. Dit cluster loopt vanaf Enschede tot en met Twenterand. Met een westelijke uitloper tot aan Hellendoorn. Voor het grondgebied van Borne is het cluster op de kaart breed ingetekend. De clustergrens loopt daarbij tussen de A35 en Borne en loopt daarna dwars over de Zenderense Es, raakt Zenderen en loopt via de Elhorst Vloedbelt terug richting knooppunt Azelo.

Omdat de provincie binnen dit uitgestrekte cluster meerdere kleinere opstellingen wil toestaan zal er alsnog sprake kunnen zijn van een versnipperd landschapsbeeld. En dat is nu juist wat de provincie wil voorkomen. Wij hebben daarom besloten om in de komende ambtelijke/bestuurlijke gesprekken met de provincie inzake het voorgenomen windbeleid vanuit Borne te adviseren om het cluster te versmallen tot een strook direct langs de A35 en om daarbinnen - middels een aparte aanduiding – op te laten nemen dat deelclusters alleen mogelijk zijn direct langs de A35 in combinatie met aangrenzende bedrijventerreinen. Daarmee wordt meer recht gedaan aan de provinciale windladder. En daarmee kunnen de landelijke overgangsgebieden (zoals de Groene Poort als groene corridor die het Landgoed Twickel verbindt met N.O. Twente) langs de A35 hun landelijke en open karakter blijven behouden.

De verwachting is dat het intergemeentelijk gebied rond het knooppunt Buren (Hengelo- Hof van Twente – Borne) daarin als kleinere clusterlocatie zal blijven gelden. Nu er een nieuw provinciebestuur is en er een nieuw voorgenomen provinciaal windbeleid ligt, waarbij de kans groot is dat dit gebied een potentiële vestigingsplaats voor windturbines wordt, adviseren wij u om het concept raadsbesluit (23int00615) dat u verworpen heeft waarin het 2e beslispunt was om deel te nemen aan de subregionale samenwerking tussen de provincie, Hengelo, Hof van Twente en Borne, te heroverwegen om weer aansluiting te zoeken bij de sub-regionale samenwerking tussen de provincie en de betrokken gemeenten. Ook al leidt deze samenwerking niet tot directe vestiging van windturbines op Borns grondgebied, de mogelijke plaatsing van windturbines op grondgebied van Hengelo en/of Hof van Twente maakt wel dat inwoners van Borne belanghebbend zijn in de ontwikkeling. Vanuit inwonersperspectief zou het daarom goed zijn wel aan tafel te zitten in deze samenwerking.

Buiten de vier aangewezen grote clusters wil de provincie alleen meewerken aan de vestiging van windturbines indien dit vanuit ruimtelijk oogpunt minimaal 4 windturbines betreffen. Uit eerdere analyse[1] is gebleken dat er in Borne geen ruimtelijk geschikte locaties zijn voor een opstelling van minimaal 4 windturbines. Onze inschatting is dat de realisatie van een intergemeentelijk cluster van minimaal 4 windturbines op grondgebied van Borne en op grondgebied van Tubbergen of Dinkelland niet erg kansrijk is.

[1] Witteveen & Bos, mei 2021

We zullen hierover op bestuurlijk niveau permanente afstemming met beide gemeenten blijven houden.

Ad 2.
In het voorgenomen windbeleid worden aanvullende eisen met betrekking tot lokaal eigendom opgenomen. Deze eisen bouwen voort op het principe dat coöperatief lokaal eigenaarschap in windturbines nagestreefd moet worden waarbij voor ontwikkelaar en lokale deelnemers sprake moeten zijn van gelijkwaardige zeggenschap en van gelijke lusten en gelijke lasten. En er moet sprake zijn van collectief eigendom met vrije deelname voor de omgeving. Om te voorkomen dat één grondeigenaar gezien wordt als lokaal eigendom. Wij onderschrijven de aanvullende eisen op het gebied van bewonersparticipatie.

2 Beoogd resultaat
Het kunnen borgen van de belangen van onze inwoners inzake de potentiële vestiging van een kleinere opstelling van windturbines bij het knooppunt Buren en binnen het door de provincie aangewezen grote cluster langs de A35.

3 Argumenten
De provincie heeft met haar voorgenomen windbeleid een duidelijke keuze voorgelegd waar in de provincie plaatsing van windturbines mogelijk wordt om aan de afspraken in het Nationaal Klimaatakkoord en in de Regionale Energie Strategie Twente te kunnen voldoen. De verwachting is dat de potentiële vestiging locatie voor een aantal windturbines rond het knooppunt Buren langs de A35 hiermee dichterbij komt.
Door te participeren in de subregionale samenwerking met de provincie en met de gemeenten Hengelo en Hof van Twente over de invulling van deze locatie kunnen we de belangen van onze inwoners op het gebied van milieu en op het gebied van participatie beter borgen.

4 Kanttekeningen
Vanuit uw eerdere besluitvorming geen gemeentelijk windbeleid vast te willen stellen zou u het standpunt kunnen handhaven niet te willen participeren in gesprekken over potentiële locaties voor windturbines. Dit betekent echter dat we als gemeente minder invloed hebben op de positieve en negatieve effecten die de mogelijke plaatsing van windturbines voor onze inwoners kunnen betekenen.

5 Kosten, baten en dekking
nvt

6 Vervolg na besluitvorming
Met uw besluit geeft u het college mandaat om deel te nemen in de subregionale samenwerking tussen de provincie, Hengelo en Hof van Twente.

Voorstel
Aan de raad wordt voorgesteld om:

te besluiten te participeren in de subregionale samenwerking inzake de potentiële vestiging van windturbines rond het knooppunt Buren.

Bijlage(n)
23int07539 Raadsbesluit
23bij07367 Voorgenomen provinciaal beleid regie op (clustering) wind

Borne, 26 september 2023

Gemeente Borne

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,

de secretaris,	de burgemeester,
E.S.I. ter Koele	drs. J.H.R. Pierik